

Briuselis, 2019 m. birželio 6 d.
(OR. en)

9765/19

**SAN 277
AGRI 276
VETER 30
PHARM 29**

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Dalykas: **2019 m. birželio 14 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos posėdis**

Išvados dėl tolesnių veiksmų siekiant, kad ES taptų geriausios praktikos regionu kovojant su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms

– *Priėmimas*

1. 2019 m. kovo 26 d. pirmininkaujanti valstybė narė pateikė Tarybos išvadų projektą¹ Visuomenės sveikatos darbo grupei.
2. Darbo grupė nagrinėjo Tarybos išvadų projektą dviejuose posėdžiuose ir po neformalių konsultacijų pasiekė preliminarų susitarimą dėl pirmininkaujančios valstybės narės parengto teksto.
3. 2019 m. gegužės 24 d. Nuolatinių atstovų komitetas pritarė išvadų projektui, dėl kurio preliminariai susitarė darbo grupė²³, ir nusprendė jį pateikti tvirtinti Tarybai (EPSCO) 2019 m. birželio 14 d. posėdyje.

¹ Dok. 7471/19.

² Dok. 9274/19.

³ Pirmininkaujanti valstybė narė įgaliota parengti galutinę dviejų 7 punkte pateiktų nuorodų redakciją.

4. Tarybos prašoma:

- priimti šio pranešimo priede pateiktas išvadas ir
 - nuspręsti jas paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
-

Projektas

Tarybos išvados dėl tolesnių veiksmų siekiant, kad ES taptų geriausios praktikos regionu kovojant su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA

1. **PRIMENA**, kad atsparumas antimikrobinėms medžiagoms (AAM) yra didelė tarpvalstybinio pobūdžio grėsmė sveikatai, kurios atskirai viena valstybė narė nėra pajėgi tinkamai pašalinti ir kurios neįmanoma apriboti geografiniu regionu ar valstybe nare, todėl reikia, kad valstybės narės intensyviai bendradarbiautų ir koordinuotų veiksmus, kaip nurodyta 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai⁴;
2. **SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad, remiantis oficialiais duomenimis, kiekvienais metais apie 700 000 mirčių atveju⁵⁶ pasaulyje priežastimi gali būti AAM, įskaitant 33 000 mirčių nuo infekcijų, atsparių antibiotikams, atveju⁷⁸ Europos Sąjungoje / EEE. Be to, jei nebus taikoma AAM plitimui stabdyti skirta politika, numatoma, kad AAM sukels milijonus mirčių visame pasaulyje;
3. **SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad visame pasaulyje apie 29 % mirčių nuo antimikrobinėms medžiagoms atsparių infekcijų ištinka dėl vaistams atsparios tuberkuliozės (DR-TB) ir daugeliui vaistų atsparios tuberkuliozės (MDR-TB)⁹;
4. **SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad, remiantis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) duomenimis, jei nebus imtasi efektyvių veiksmų ir AAM rodikliai atspindės numatomas tendencijas, prognozuojama, kad visoje ES ir EEE šalyse kasmet 2015 – 2050 m. dėl AAM bus išleidžiama iki 1,1 mlrd. EUR¹⁰;

⁴ OL L 293, 2013 11 5, p. 1.

⁵ [Bulletin of the World Health Organization \(Pasaulio sveikatos organizacijos biuletenis\) 2016;94:638-639](#)

⁶ [„Tackling drug-resistant infections globally“ \(Kova su vaistams atspariomis infekcijomis pasaulio mastu\), Atsparumo antimikrobinėms medžiagoms apžvalga, parengta vadovaujant Jim O'Neill; galutinė ataskaita ir rekomendacijos, 2016 m. gegužės mėn.](#)

⁷ [The Lancet, Infectious diseases \(Infekcinės ligos\), Volume 19, Issue 1, January 2019](#)

⁸ [Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras, 2018 m. lapkričio 6 d. straipsnis \(anglų k.\)](#)

⁹ [TB Alliance „Drug resistance - a response to antimicrobial resistance including tackling TB“ \(Atsparumas vaistams. Atsakomieji veiksmai siekiant įveikti atsparumą antimikrobinėms medžiagoms, įskaitant kovą su TB\)](#)

¹⁰ [OECD „Antimicrobial Resistance - Tackling the Burden in the European Union“ \(EBPO „Atsparumas antimikrobinėms medžiagoms. Naštos šalinimas Europos Sąjungoje“\), 2019](#)

5. **SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad 75 % naštos ES, patiriamos dėl antibiotikams atsparių infekcijų sukeltų ligų, tiesiogiai atsiranda dėl su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų¹¹;
6. **PRIPAŽIŠTA**, kad antimikrobinų medžiagų visoje Sąjungoje tebenaudojama per daug, ir **PAŽYMI**, kad valstybėse narėse antimikrobinės medžiagos naudojamos skirtingai;
7. **PRIPAŽIŠTA**, kad AAM yra pasaulinio masto visuomenės sveikatos klausimas; dėl AAM ne tik kyla didžiulės neigiamos pasekmės žmonių ir gyvūnų sveikatai, bet ir daromas poveikis aplinkai bei maisto gamybai, taigi, ir ekonomikos augimui. Be to, AAM smarkiai kenkia galimybėms pasiekti darnaus vystymosi tikslus.

Todėl PALANKIAI VERTINA daug tarptautinių iniciatyvų, skirtų kovoti su AAM, įskaitant:

- Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) parengtą Pasaulinį kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų planą¹², kurį parengti padėjo Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) bei Pasaulinė gyvūnų sveikatos organizacija (OIE); jį 2015 m. gegužės mėn. vieningai priėmė 68-a Pasaulio sveikatos asamblėja;
- 2016 m. rugsėjo 21 d. JT Generalinės Asamblėjos aukšto lygio susitikimo politinę deklaraciją dėl AAM¹³, kuria siekiama įveikti pasaulinę AAM keliamą grėsmę ir patvirtinama būtinybė laikytis bendros sveikatos koncepcijos, taip pat:
 - = JT tarpžinybinio koordinavimo grupės AAM klausimais (IACG) darbą – ši grupė parengė rekomendacijas, išdėstytas Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui skirtame pranešime „Nebegalime daugiau laukti. Apsaugokime ateitį nuo vaistams atsparių infekcijų“¹⁴;
 - = 2019 m. gegužės 10 d. JT Generalinio Sekretoriaus paskelbtą ataskaitą¹⁵ dėl 2016 m. rugsėjo 21 d. politinės deklaracijos dėl AAM ir IACG pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo;

¹¹ [The Lancet, Infectious diseases \(Infekcinės ligos\). Volume 19, Issue 1, January 2019](#)

¹² [WHO, Global Action Plan on Antimicrobial Resistance \(Pasaulio sveikatos organizacijos parengtas Pasaulinis kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų planas\), A68/A/CONF./1 Rev.1 Agenda item 15.1, 25 May 2015](#)

¹³ [UN, General Assembly, Political Declaration of the high-level meeting of the General Assembly on antimicrobial resistance, 22 September 2016 \(JT GA politinė deklaracija dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms, 2016 m. rugsėjo 21 d.\)](#)

¹⁴ [IACG „No time to wait: Securing the future from Drug-resistant infections“ report, April 2019](#)

¹⁵ [Tollesnė veikla, susijusi su Generalinės Asamblėjos aukšto lygio susitikimo politine deklaracija dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms. Generalinio sekretoriaus ataskaita \(anglų k.\), 2019 m. gegužės 10 d.](#)

- 2017 m. gruodžio mėn. Jungtinių Tautų aplinkos asamblėjos (UNEA) rezoliuciją¹⁶ dėl aplinkos ir sveikatos, kurioje teigiama, kad žmonių, gyvūnų bei augalų sveikata ir aplinka yra tarpusavyje susijusios, ir pabrėžiama būtinybė geriau suprasti aplinkos taršos vaidmenį atsparumo antimikrobinėms medžiagoms formavimosi procese;
 - Pasaulinio AAM mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centro (Global AMR R&D Hub) darbą;
 - Visuotinę antibiotikų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros partnerystę¹⁷;
 - reikia išversti¹⁸;
 - Atsparumo antimikrobinėms medžiagoms sprendimų tarptautinį centrą (ICARS)¹⁹. ICARS yra nepriklausomas pasaulinis žinių centras, kurio pagrindinė veikla yra susijusi su įrodymais grindžiamų sprendimų, susijusių su AAM srities iššūkiais mažas ir vidutinės pajamos gaunančiose šalyse, nustatymu ir tų sprendimų įgyvendinimo rėmimu;
8. **PAŽYMI**, kad AAM yra tapęs klausimu, kuriuo dabar diskutuojama daugelyje įvairių tarptautinių forumų, įskaitant G 7²⁰ ir G 20²¹;
9. **PRIMENA** 2015 m. Pasaulinį kovos su AAM veiksmų planą, kuriame PSO paragino visas savo valstybes nares ne vėliau kaip 2017 m. įgyvendinti nacionalinius kovos su AAM veiksmų planus;
10. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į EBPO vykdomą darbą ir **PALANKIAI VERTINA** jos neseniai paskelbtą ataskaitą, kurioje nurodoma, kad investicijos į visuomenės sveikatos intervencines priemones galėtų iš esmės sumažinti visuomenei tenkančią naštą, patiriamą dėl AAM²²;

¹⁶ [Jungtinių Tautų aplinkos programos JT aplinkos asamblėja \(2017 m. gruodžio 4–6 d., Nairobis\)](#)

¹⁷ [The Global Antibiotic Research and Development Partnership](#)

¹⁸ [Draft text of the WHO AMR Resolution](#)

¹⁹ [The International Centre for Antimicrobial Resistance Solutions](#)

²⁰ [G 7 sveikatos ministrų deklaracija \(anglų k.\), 2015 m. spalio 8–9 d., Berlynas](#)

²¹ [Berlin Declaration of the G20 Health Ministers „Together Today for a Healthy Tomorrow“ \(G 20 sveikatos ministrų Berlyno deklaracija „Bendros pastangos dabar, kad rytojūs būtų sveikas“\), 2017](#)

²² [OECD, a policy brief „Stemming the Superbug Tide“ \(EBPO, politikos apžvalga „Daugeliui vaistų atsparių bakterijų antplūdžio sustabdymas“\), 2018](#)

11. **PRIMENA**, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 168 straipsnyje numatoma, kad Sąjungos veikla turi papildyti valstybių narių politiką ir apimti kovą su labiausiai sveikatą pakertančiomis ligomis, jų plitimu ir užtikrinti jų profilaktiką, taip pat skleisti informaciją, plėtoti švietimą bei stebėseną, kovoti su didelėmis tarpvalstybinio pobūdžio grėsmėmis sveikatai. Sąjunga taip pat turi skatinti bendradarbiavimą visuomenės sveikatos srityje tarp valstybių narių ir su trečiosiomis šalimis bei kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis;
12. **PRIMENA** 2016 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl tolesnių veiksmų pagal bendros sveikatos koncepciją siekiant kovoti su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms²³ ir konkrečias nuorodas tose išvadose į 2001 m. lapkričio 15 d. Tarybos rekomendaciją dėl apdairaus antimikrobinių medžiagų naudojimo medicinoje²⁴, 2009 m. birželio 9 d. Tarybos rekomendaciją dėl pacientų saugos ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų prevencijos ir kontrolės²⁵ ir 2014 m. gruodžio 1 d. Tarybos išvadas dėl pacientų saugos ir priežiūros kokybės, įskaitant su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų prevenciją bei kontrolę ir atsparumą antimikrobinėms medžiagoms²⁶;
13. **PALANKIAI VERTINA** 2017 m. birželio 29 d. Komisijos paskelbtą komunikatą „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su AAM veiksmų planas“²⁷ ir jame išvardytus kovos su AAM veiksmus ir **REMIA KETINIMĄ** pasiekti, kad ES taptų geriausios praktikos regionu šiuo požiūriu;
14. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į skiepų vaidmenį užkertant kelią infekcijoms, neseniai priimtą Tarybos rekomendaciją dėl sustiprinto bendradarbiavimo kovojant su ligomis, kurių galima išvengti skiepijant, ir tai, kad Komisijos Bendros sveikatos koncepcija grindžiamame kovos su AAM veiksmų plane akcentuojama būtinybė remti naujų skiepų nuo patogeninių sukėlėjų, siejamų su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms, mokslinius tyrimus ir plėtrą²⁸;

²³ OL C 269, 2016 7 23, p. 26.

²⁴ OL L 34, 2002 2 5, p. 13–16.

²⁵ OL C 151, 2009 7 3, p. 1.

²⁶ OL C 438, 2014 12 6, p. 7.

²⁷ [COM \(2017\) 339 final, 2017 6 29](#)

²⁸ OL C 466, 2018 12 28, p. 1.

15. **PRIMENA** 2018 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Bendros sveikatos koncepcija grindžiamo Europos kovos su AAM veiksmų plano²⁹;
16. **PALANKIAI VERTINA** 2019 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“³⁰;
17. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad ES nustatė teisinius apribojimus, kad būtų išvengta netinkamo antimikrobinių medžiagų naudojimo gyvūnams. Nuo 2006 m. uždrausta naudoti antibiotikus kaip pašaro papildus augimui skatinti³¹. Neseniai priimtu Reglamentu (ES) 2019/6 dėl veterinarinių vaistų³² ir Reglamentu (ES) 2019/4 dėl vaistinių pašarų³³ taip pat užkertamas kelias tam, kad antimikrobiniai veterinariniai vaistai būtų naudojami augimui skatinti ar produktyvumui didinti³⁴, kad antimikrobiniai veterinariniai vaistai būtų naudojami kaip vaistiniai pašarai profilaktiniais tikslais³⁵ ir kad veterinariniai antibiotikai būtų naudojami profilaktiniais tikslais tam tikrų gyvūnų grupėms³⁶. Reglamente dėl veterinarinių vaistų taip pat numatomi apribojimai dėl antimikrobinių vaistų naudojimo masinės profilaktikos (metafilaktikos) tikslais ir jame pateikiamos nuostatos, pagal kurias sudaroma galimybė tam tikras itin svarbias antimikrobines medžiagas naudoti tik žmonėms, siekiant geriau užtikrinti tų medžiagų veiksmingumą³⁷, taip pat nustatomos prievolės valstybėms narėms rinkti duomenis apie gyvūnams skirtų antimikrobinių medžiagų pardavimą ir naudojimą;
18. **PALANKIAI VERTINA** sustiprintą valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimą per 2017 m. įsteigtą ES bendros sveikatos tinklą AAM klausimais³⁸ ir **PAŽYMI** jo reguliarių susitikimų, kurie yra ES kovos su AAM veiksmų plano įgyvendinimo dalis, svarbą;

²⁹ [2018 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl bendros sveikatos koncepcija grindžiamo Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms \(AAM\) veiksmų plano \(2017/2254\(INI\)\)](#)

³⁰ [COM \(2019\) 128 final of 11 March 2019](#)

³¹ 2003 m. rugsėjo 22 d. Reglamentas (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL L 268, 2003 10 18, p. 36).

³² OL L 4, 2019 1 7, p. 43–167.

³³ OL L 4, 2019 1 7, p. 1–23.

³⁴ Reglamento (ES) 2019/6 dėl veterinarinių vaistų 107 straipsnis (OL L 4, 2019 1 7, p. 104).

³⁵ Reglamento (ES) Nr. 2019/4 dėl vaistinių pašarų gamybos, pateikimo rinkai ir naudojimo (OL L 4, 2019 1 7, p. 12) 17 straipsnis.

³⁶ Reglamento (ES) 2019/6 (OL L 4, 2019 1 7, p. 104) 107 straipsnis.

³⁷ Reglamento (ES) 2019/6 37 ir 107 straipsniai (OL L 4, 2019 1 7, p. 72 ir 104).

³⁸ [European Commission „EU Action on Antimicrobial Resistance“ \(Europos Komisija „ES veiksmas dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms“\)](#)

19. **PRIPAŽIŠTA** bendros kelių agentūrų parengtų antimikrobinių medžiagų vartojimo ir atsparumo joms analizės (JIACRA) ataskaitų dėl AAM³⁹, kurias bendrai paskelbė Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC), Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) ir Europos vaistų agentūra (EMA), išvadas ir **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad šios veiklos teisinis pagrindas yra nustatytas Reglamente (EB) Nr. 726/2004⁴⁰ neseniai priimtu Reglamentu (ES) 2019/541;
20. **AKCENTUOJA**, kad itin svarbu, kad valstybės narės aktyviau bendradarbiautų tarpusavyje ir su Komisija bei farmacijos pramone, kad būtų išspręstas nepakankamo antimikrobinių medžiagų prieinamumo klausimas – ar dėl nepakankamo pradinio tiekimo, ar dėl antimikrobinių medžiagų pašalinimo iš rinkos ar dėl kitų tiekimo problemų, dėl kurių gali pritrūkti antimikrobinių medžiagų ir gali būti taikoma netinkama pakaitinė terapija;
21. **SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ** į rinkos nepakankamumą antibiotikų kūrimo srityje ir **PABRĖŽIA**, kad reikia neatidėliojant imtis veiksmų, kuriais būtų skatinamas naujų antimikrobinių medžiagų, alternatyvių terapijų ir greitos bei modernios diagnostikos, įskaitant jautrumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimo metodus, kūrimas. Reikia ES ir pasaulio lygmenimis koordinuoti veiksmus ir bendradarbiauti mokslinių tyrimų programų ir paskatų klausimais, ir Taryba **PRIPAŽIŠTA**, *inter alia*, AAM peržiūros grupės pasiūlymus ir veiklą⁴², ataskaitą „Pralaužti sieną“⁴³ ir bendro programavimo iniciatyvą dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms⁴⁴;
22. **AKCENTUOJA**, kad pasaulinės kovos su AAM sėkmė didele dalimi priklauso nuo vyriausybių įsipareigojimo ir valios imtis veiksmų, kuriais būtų užtikrintas pagal bendros sveikatos koncepciją parengtų iniciatyvų įgyvendinimas laikantis nacionalinių veiksmų planų, taip įtraukiant visus susijusius sektorius, ir kad ES institucijų bei valstybių narių bendradarbiavimas tarptautiniuose forumuose, taip pat regioninis ir dvišalis bendradarbiavimas kovai su AAM galėtų suteikti stiprų postūmį;

³⁹ [EMA „Analysis of antimicrobial consumption and resistance“ \(JIACRA reports of 2011 and 2013\)\(Antimikrobinių medžiagų vartojimo ir atsparumo joms analizė. 2011 m. ir 2013 m. JIACRA ataskaitos\)](#)

⁴⁰ OL L 136, 2004 4 30, p. 1.

⁴¹ OL L 4, 2019 1 7, p. 24.

⁴² [Atsparumo antimikrobinėms medžiagoms apžvalga „Kova su vaistams atspariomis infekcijomis pasaulio mastu“ \(angl. Tackling drug-resistant infections globally\), parengta vadovaujant Jim O'Neill; galutinė ataskaita ir rekomendacijos. 2016 m. gegužės mėn.](#)

⁴³ [Federal Ministry of Health \(Federalinė sveikatos apsaugos ministerija\), BCG the Boston Consulting Group „Breaking through the Wall. A Call for Concerted Action on Antibiotics Research and Development“ \(Pralaužti sieną. Raginimas imtis bendrų veiksmų antibiotikų mokslinių tyrimų ir plėtojimo srityje\)](#)

⁴⁴ [Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance - Global Coordination of Antimicrobial Resistance Research \(Bendro programavimo iniciatyva dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms. Atsparumo antimikrobinėms medžiagoms mokslinių tyrimų koordinavimas pasaulio lygmeniu\)](#)

23. **AKCENTUOJA** bendrų veiksmų dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų (JAMRAI)⁴⁵ svarbą ir **PALANKIAI VERTINA** pagal šią iniciatyvą vykdomą veiklą, įskaitant veiklą formuojant su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų prevencijos ir antimikrobinio gydymo priežiūros politiką ir ją įgyvendinant;
24. **PRIMENA** 2019 m. kovo 1 d. Bukarešte įvykusią pirmininkaujančios Rumunijos surengtą konferenciją „Tolesni veiksmai siekiant, kad ES taptų geriausios praktikos regionu kovojant su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms pasitelkiant bendros sveikatos koncepciją“, kurioje daugiausia dėmesio skirta trims pagrindiniams tikslams:
- 1) gerinti infekcijų prevencijos bei kontrolės priemonių kokybę ir optimizuoti antimikrobinų medžiagų naudojimą žmonių sveikatos, gyvūnų sveikatos ir aplinkos higienos sektoriuose;
 - 2) stiprinti bendros sveikatos koncepcija grindžiamų nacionalinių veiksmų planų įgyvendinimą;
 - 3) skatinti šalių solidarumą bendradarbiaujant kovos su AAM srityje;

RAGINA valstybes nares:

25. užtikrinti, kad visos valstybės narės turėtų daugiasektorių nacionalinius veiksmų planus ir būtų įdiegusios koordinavimo ir stebėsenos mechanizmus, skirtus jų įsipareigojimams pagal Pasaulinį kovos su AAM veiksmų planą ir pagal bendros sveikatos koncepciją įgyvendinti;
26. skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių veiksams, susijusiems su AAM, infekcijų prevencija ir kontrole, taip pat antimikrobinio gydymo priežiūra, parengti ir įgyvendinti politiniu ir klinikiu lygmeniu;
27. stiprinti teisės aktų ir dabartinės politikos bei esamų ES ir tarptautinio lygmens įsipareigojimų dėl AAM įgyvendinimą, remiantis bendros sveikatos koncepcija;
28. stiprinti infekcijų prevencijos ir kontrolės priemones tiek žmonių, tiek gyvūnų sveikatos sektoriuose, visų pirma sveikatos priežiūros įstaigose, investuojant į higienos praktiką ir prevencinius veiksmus, įskaitant skiepus, taip pat biologinį saugumą ir užtikrinant galimybę taikyti standartinius ir greitus diagnostikos metodus, kurie būtų naudojami siekiant patvirtinti infekcijos rūšį prieš pradedant naudoti antibiotikus, taip padedant sumažinti netinkamą antibiotikų naudojimą ir susijusią riziką AAM išsivystyti;

⁴⁵ [EU-JAMRAI „Europe fostering synergies to reduce the burden of AMR: what is EU doing to support Member States?“ \(Europa stiprina sinergiją siekdama sumažinti AAM naštą. Ką ES daro, kad padėtų valstybėms narėms?\). 2019 m. kovo 1 d.](#)

29. stiprinti ir koordinuoti valstybių narių atsakomasias priemones, laikantis tarpsektorinio požiūrio, siekiant užkirsti kelią atsparių infekcijų plitimui iš vienos valstybės į kitą, visų pirma pasitelkiant pagal Sprendimą (ES) 1082/2013 įsteigtą Sveikatos saugumo komitetą;
30. užtikrinti esamų teisės aktų dėl antibakterinių medžiagų naudojimo ir pardavimo vykdymą, visų pirma apriboti pardavimą be recepto ir, kai tikslinga, apsvarstyti papildomo reguliavimo galimybę;
31. teikti pirmenybę sveikatos priežiūros sektoriaus darbuotojų visuose susijusiuose sektoriuose mokymams apie AAM, infekcijų prevenciją ir kontrolę, taip pat antimikrobinio gydymo priežiūrą, įskaitant ES racionalaus antimikrobinų medžiagų naudojimo gairėse išdėstytus veiksmus, ir bendros sveikatos koncepcijos išmanymui;
32. plėtoti informacinę veiklą infekcijų prevencijos ir kontrolės, taip pat antimikrobinio gydymo priežiūros klausimais žmonių ir gyvūnų sveikatos priežiūros įstaigose, skirtą sveikatos priežiūros darbuotojams, pacientams ir jų artimiesiems, veterinarams, ūkininkams ir visai plačiajai visuomenei, įskaitant vaikus;
33. nustatyti nacionalinius išmatuojamus tikslus, *inter alia*, dėl bendro antimikrobinų medžiagų naudojimo sumažinimo ir stebėti pažangą, daromą siekiant sumažinti AAM plitimą, deramai atsižvelgiant į EFSA, EMA ir ECDC parengtus rodiklius;

RAGINA valstybes nares ir Komisiją:

34. toliau plėtoti ilgalaikę kovos su AAM grėsme politiką;
35. stiprinti bendradarbiavimą ir solidarumą siekiant įveikti AAM, įsijungiant atitinkamai į dvišalę, porinių projektų ir daugiašalę veiklą keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais ir ekspertinėmis žiniomis, ir teikti tarpusavio paramą įgyvendinant nacionalinius veiksmų planus, taip pat infekcijų prevenciją bei kontrolę ir antimikrobinio gydymo priežiūros programas visuose žmonių sveikatos, maisto, gyvūnų sveikatos, aplinkos, mokslinių tyrimų ir kituose atitinkamuose sektoriuose;
36. remti visapusišką esamų gairių įgyvendinimą, atsižvelgiant į konkrečias nacionalines aplinkybes, ir, kai tikslinga, parengti papildomas gaires AAM, infekcijų prevencijos ir kontrolės, taip pat antimikrobinio gydymo priežiūros srityse, *inter alia*, dėl geresnio diagnostikos ir skiepų naudojimo, taip pat stebėsenos (be kita ko, vykdomos ECDC) siekiant padėti vykdyti nacionalinio ir vietos lygmens veiksmus;

37. remiantis geriausios praktikos pavyzdžiais parengti neprivalomas bendrąsias gaires infekcijų prevencijos ir kontrolės, taip pat antimikrobinio gydymo priežiūros srityse sveikatos priežiūros įstaigose, be kita ko, dėl darbuotojų skaičiaus ir išsilavinimo;
38. visose valstybėse narėse padidinti pajėgumus, skirtus AAM keliamoms grėsmėms įveikti ir taip sumažinti esamus rezultatus, pasiektų AAM ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų kontrolės ir prevencijos srityje, skirtumus;
39. siekiant geriau suprasti ir kontroliuoti AAM, įvertinti skirtumų tarp valstybių narių ir pačiose valstybėse narėse priežastis, kiek tai susiję su plataus spektro antibiotikų naudojimu žmonių ir gyvūnų medicinoje proporcijas;
40. ES bei nacionaliniu lygmeniu parengti ir veiksmingai įgyvendinti suderintas komunikacijos strategijas, susijusias su antimikrobinėmis medžiagoms atsparių infekcijų protrūkių prevencija ir tų medžiagų naudojimu tokių protrūkių atveju;
41. dėti daugiau pastangų pasitelkiant žiniasklaidą ir socialinius tinklus siekiant padidinti plačiosios visuomenės informuotumą apie AAM kaip grėsmės sveikatai svarbą ir būtinybę užkirsti kelią infekcijoms ir racionaliai naudoti antimikrobines medžiagas;
42. sustiprinti ir išplėsti AAM ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų rodiklių ir antimikrobinių medžiagų vartojimo žmonių ir gyvūnų sveikatos sektoriuose stebėsenos aprėptį, atnaujinti gydymo gaires, užtikrinti racionalų antibiotikų naudojimą, stebėti AAM atsiradimą ir plėtoti veiksmingas infekcijų prevencijos ir kontrolės priemones siekiant užkirsti kelią AAM. Turėtų būti apsvaistyta galimybė įgyvendinti bendros sveikatos koncepcija grindžiamas stebėsenos programas, kad būtų įmanoma atlikti integruotą duomenų apie AAM žmonių sveikatos, gyvūnų sveikatos, maisto ir aplinkos sektoriuose analizę;
43. nustatyti ir remti atitinkamus mechanizmus, kuriais visoje Sąjungoje būtų garantuojamas esamų veiksmingų antimikrobinių medžiagų, ypač pirmos linijos siauro spektro antimikrobinių medžiagų, prieinamumas naudoti žmonėms ir veterinariniais tikslais, atsižvelgiant į, *inter alia*, mažų rinkų ypatumus;

44. skatinti su AAM susijusius mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, taip pat remti veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą ES ir pasaulio lygmeniu, įskaitant veiklą, vykdomą pagal bendro programavimo iniciatyvą dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms⁴⁶, ir Pasaulinio AAM mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centro (Global AMR R&D Hub) veiklą⁴⁷;
45. remti tokias iniciatyvas kaip GARDP (Pasaulinė antibiotikų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros partnerystė), kurią 2016 m. gegužės mėn. inicijavo PSO ir DNDi (Vaistų apleistoms ligoms gydyti iniciatyva)⁴⁸. GARDP sprendžia pasaulines su visuomenės sveikatos poreikiais susijusias problemas kurdama ir platindama naujus ar patobulintus antibiotikus. Kiekviena jos programa apima tvarios prieigos ir priežiūros strategijas, siekiant užtikrinti, kad vaistai būtų įperkami ir prieinami visiems, kam jų reikia;
46. įgyvendinti ir išplėsti mokslinių tyrimų planus laikantis bendros sveikatos koncepcijos, siekiant sukurti naujas antimikrobines medžiagas, skiepus, antimikrobinių medžiagų alternatyvas, patobulintą greitą diagnostiką ir iš naujo peržiūrėti senų antibiotikų naudojimą bei juos naudoti tinkamiau, vadovaujantis prieinamumo, veiksmingumo ir įperkamumo principais;
47. nustatyti ir remti naujų antimikrobinių medžiagų kūrimui skirtų tinkamų ekonominių modelių, kurie apimtų visuotinę antibiotikų naudojimo priežiūrą siekiant užtikrinti racionalų naudojimą, veiksmingumą ir įperkamumą, mokslinius tyrimus ir jų įgyvendinimą;
48. tobulinti informavimą apie veiksmingą politiką, kuri padėtų keisti žmonių elgesį siekiant įveikti AAM, ir šios srities mokslinius tyrimus;
49. remti mokslinius tyrimus siekiant nustatyti patobulintus ekonominius modelius, remti administravimą, valdymą, paskatas ir kitas priemones bei metodus, susijusius su AAM, kad būtų užtikrintas veiksmingas politikos įgyvendinimas;
50. sistemingai koordinuoti valstybių narių pozicijas ir darbą rengiant bendrą ES kaip geriausios praktikos regiono poziciją tarptautiniuose forumuose, kuria ES deklaruoja, kad būtina nedelsiant spręsti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemą, ir nuolat ragina imtis sparčių atsakomųjų veiksmų pasaulio mastu daugiašaliuose ir dvišaliuose santykiuose;

⁴⁶ [Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance - Global Coordination of Antimicrobial Resistance Research \(Bendro programavimo iniciatyva dėl atsparumo antimikrobinėms medžiagoms. Atsparumo antimikrobinėms medžiagoms mokslinių tyrimų koordinavimas pasaulio lygmeniu\)](#)

⁴⁷ [Federal Ministry of Education and Research „Collaborations in Global Health“ \(Federalinė švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija „Bendradarbiavimas visuotinės sveikatos srityje“\)](#)

⁴⁸ [Drugs for Neglected Diseases initiative](#)

51. toliau aktyviai propaguoti ir ginti ES standartus ir ES teisės aktus bei politiką AAM klausimais daugiašalėse bei dvišalėse derybose ir tarptautiniuose forumuose;
52. teikti išsamesnę informaciją apie ESI fondus ir sudaryti palankesnes sąlygas jais naudotis siekiant nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu investuoti į veiksmus, susijusius su AAM, antimikrobinio gydymo priežiūra ir infekcijų prevencija ir kontrole, taip sumažinant atotrūkį išsamios bendros sveikatos strategijos rengimo pajėgumų ir įgyvendinimo srityje tarp valstybių narių ir valstybėse narėse;
53. išnagrinėti galimybes, įskaitant, jei tikslinga, reguliavimo srityje, užkirsti kelią neracionaliam antimikrobinių medžiagų, įgytų asmeniniam naudojimui kitose šalyse, įgytų su kitoje šalyje išduotu receptu ir įgytų internetu, naudojimui;
54. stebėti dėl naudojimo ir gamybos susidarančias antimikrobinių medžiagų liekanas dirvoje, požeminiame ir paviršiniame vandenyje pagal galiojančius ES ir nacionalinės teisės aktus ir atitinkamai apsvarstyti papildomų teisėkūros priemonių galimybę siekiant spręsti su jų buvimu aplinkoje susijusias problemas;
55. didinti įrodymų, susijusių su AAM atsiradimu ir plitimu, visų pirma aplinkoje, bazę;

RAGINA Komisiją:

56. pasitelkti ES bendros sveikatos tinklą AAM klausimais siekiant sustiprinti bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis ir tarp jų klausimais, susijusiais su AAM, infekcijų prevencija ir kontrole ir antimikrobinio gydymo priežiūra;
57. toliau teikti paramą valstybėms narėms joms įgyvendinant daugiasektorius nacionalinius veiksmų planus ir nacionalines strategijas dėl AAM ir didinti tikslinį finansavimą;
58. remti valstybių narių atliekamą duomenų apie antimikrobinių medžiagų pardavimą ir naudojimą gyvūnams rinkimą, kad būtų užtikrintas veiksmingas duomenų rinkimo ir tvarkymo pagal Reglamentą (ES) 2019/6 dėl veterinarinių vaistų įgyvendinimas ir apsvarstyti tikslinių finansinių išteklių skyrimą;
59. padėti valstybėms narėms nustatyti kliūtis, kurios trukdo parengti ir įgyvendinti nacionalinius veiksmų planus dėl AAM ir infekcijų prevencijos ir kontrolės, taip pat antimikrobinio gydymo priežiūros priemones politiniu ir klinikiniu lygmenimis, siekiant prisidėti nustatant veiksmingas priemones šioms kliūtims pašalinti.